

EEN KIJK- EN ZOEKBOEK IN II SCHILDERIJEN

VROEGER

EN NU *Arnoud Wierstra*

Lannoo

Beste lezer,

Ben je nieuwsgierig en kun je heel goed kijken?
Dan is dit boek iets voor jou!

Op elf grote tekeningen, geïnspireerd op schilderijen uit de zestiende en zeventiende eeuw, ontdek je hoe kinderen speelden, wat mensen aten, hoe het leven in de stad was... Bij elke tekening horen weetjes die je meer vertellen over het leven van toen.

Let goed op: in elke tekening zitten voorwerpen verstopt die vroeger nog niet bestonden. Je krijgt telkens een zoekopdracht naar tien dingen van nu, die passen bij het thema van die tekening. Zo zoek je op de tekening over 'Eten en drinken' naar een pizzadoos.

En vind jij op **elke** plaat de volgende tien voorwerpen uit onze tijd?

smartphone

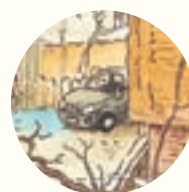
sneakers

fiets

zwemband

auto

ijsje

schemerlamp

skateboard

voetbal

vlieger

Ga ook telkens op zoek naar:

- het meisje met een cadeautje
- de spullen die de marskramer verkoopt
- de hond die er met de muts van een jongetje vandoor gaat
- een slaapkop, een dubbelganger, een plassende man en een pechvogel

Veel kijk- en zoekplezier!

De oplossingen vind je achteraan in het boek.

KLEDING

Hoeveel T-shirts en hoeveel paar sokken heb jij? En in welke kleuren? Liggen je broeken keurig in de kast? Als je vijfhonderd jaar geleden leefde, zag je klerkast er vast heel anders uit. Er bestond geen kleding speciaal voor kinderen of met mooie tekeningen erop. Alle kleren leken op elkaar en mensen maakten hun kleding zelf. Maar hoe deden ze dat? En wat droegen ze dan precies?

Wist je dat...

... mensen vroeger heel weinig kleren hadden?

Vroeger droeg bijna iedereen altijd een lang, wit hemd. Dat was het ondergoed en meteen ook een pyjama. Overdag werd er een broek en jas op gedragen. Dat waren alle kleren die mensen hadden. Ze droegen die wel maandenlang. Als er een scheur of gat in kwam, werd dat gerepareerd. Niets werd zomaar weggegooid.

... broeken en jassen geen zakken hadden?

Daarom droeg bijna iedereen een gordel of riem. Daar werd van alles aan gehangen, zoals tasjes, bekers en dolken. Zie je mensen met riemen op de tekening?

... kleren werden gekleurd met paddenstoelenpoeder?

Welke kleuren hebben de kleren op de tekening? Omdat schapen niet groen of rood zijn, kleurden mensen de wol eerst als ze een groen of rood hemd wilden. Dat kon door de wol in heet water met kleurstof onder te dompelen. De kleurstof werd gemaakt van gedroogde paddenstoelen, felgekleurde bloemen en planten.

... bijna iedereen een hoed droeg?

Hoeden zag je vroeger overal. Die waren soms zwart en van leer, of witte kapjes die met een veter onder de kin werden vastgebonden. Vrouwen droegen vaak een witte hoofddoek. Zo hielden ze hun hoofd warm en hun haar schoon tijdens het werk. En in de zomer droegen boeren op het veld strooien hoeden tegen de zon. Welke hoed vind jij de mooiste?

... kleren bijna nooit werden gewassen?

Als er modder aan hun kleren hing, borstelden de boeren die er meestal gewoon af. Heel af en toe werden de kleren gewassen, in de plaatselijke rivier. Het gebeurde bijna nooit, maar soms wilde een boer zijn hemd strijken, voor een feest bijvoorbeeld. Strijkijzers bestonden niet, dus de boer gebruikte dan een hete steen uit het haardvuur.

Vind jij deze dingen?

T-shirt • Onesie • Horloge • Zonnebril
Kostuum met stropdas • Jeans
Baseballpetje • Slippers • Bh's
Schoenen met hoge hakken

En kijk goed, want de smartphone vind je in deze tekening niet één keer maar wel elf keer. De tekening staat op de vorige pagina.

Denk even terug aan een feest waar je naartoe bent geweest. Was er een springkasteel? Waren er mooie lichtjes, kon je muziek horen en danste je? Speelde je met je vrienden en was je broer of zus er ook? Mensen vieren al duizenden jaren feest. En als je aandachtig kijkt, lijkt het feest op de tekening misschien wel op een feest waar jij ook heen zou gaan.

Wist je dat...

... je vroeger naar een 'boerenkermis' kon?

Een boerenkermis was een groot feest, zoals je op de tekening ziet. De kermis kon wel een paar dagen duren en heel het dorp feestte mee. Je ziet mensen die spelletjes spelen, gezellig praten, dansen en knuffelen. In de kraampjes kon je eten en drinken kopen, of stokpaardjes en ander speelgoed.

... het feest meestal rond de kerk werd gevierd?

De kerk stond midden in het dorp. Iedereen wist waar de kerk was, dus was het een goede plek om te verzamelen. Het woord 'kermis' komt zelfs van het woord 'kerkmis'. De dorpingen versierden de kerk met vlaggetjes. Ook de priester deed mee aan het feest. De mooie beelden uit de kerk werden rondgedragen om ze aan iedereen te tonen.

... je een muziekinstrument kon maken van een schaap?

Dat gekke instrument heet een doedelzak. Je maakte het van een schapehuid die werd opgeblazen als een ballon. Als de doedelzakspeler op de ballon duwt, stroomt de lucht uit de ballon door een reeks fluiten. Zo krijg je muziek. Vind je de doedelzak?

... mensen vroeger de 'farandole' dansten?

Als je goed zoekt, vind je boeren die in een rijtje dansen. Die dans heet de farandole. Ook de kinderen konden meedansen, want de danspasjes zijn gemakkelijk. Vandaag wordt de farandole nog steeds gedanst, vooral in Frankrijk.

... je weleens een nar kon tegenkomen op de boerenkermis?

Een nar was iemand die de mensen op het feest aan het lachen maakte. Hij droeg vaak felgekleurde kleren en een hoed met belletjes eraan. Hij maakte grappen, tuimelde en deed andere gekke dingen. Op de tekening lopen er kinderen achter de nar. Vind jij hem ook?

Vind jij deze dingen?

Taart • Springkussen • Lampion
Feestmuts • Popcorn • Slingers
Ballonnen • Feestlampjes • Elektrische
gitaar • Toilet (mobiele wc)

De tekening staat op de volgende pagina.

